

REFERAT Landdistriktsudvalget (2018-2021) d. 29-01-2019

Mødedato   Tirsdag d. 29. januar 2019 kl. 16:30

Mødested   M1.11

Mødedeltagere   Mette Nielsen, Martin Sanderhoff, Peter Juhl (Afbud), Elo Nielsen, Kim Dongsgaard, Kurt Johansen, Johannes Vesterby

Indholdsfortegnelse

Proces og kriterier for puljer under budget byfornyelse mindre byer 2019 (bevillingssag).....	3
Første fase af lokale udviklingsplaner og udvælgelse af næste runde byer.....	7
Årets Lokalområde 2019 - kriterier og forløb.....	10
Årsplan for Landdistriktsudvalget.....	12
Tilskud til VibLand 2019.....	14
Kommunens forsamlingshuse - Fordeling af tilskud i 2019.....	16
Kurser for ildsjæle (orienteringssag).....	18
Mødeliste Landdistriktsudvalget (fast punkt).....	20
Meddelelser og gensidig orientering.....	21

Punkt 1: Proces og kriterier for puljer under budget byfornyelse mindre byer 2019 (bevillingssag)

18/57052

Resume

Udvalget vedtog på sit møde d. 27. november 2018, [pkt. 6](#), rammebeløb for 4 puljer finansieret af budget for byfornyelse mindre byer 2019 således:

Puljenavn	Rammebeløb
Byforskønnelse mindre byer	2.000.000 kr.
Vedligeholdelse af arealer	200.000 kr.
Samtænke byforskønnelse i anlægsprojekter	500.000 kr.
Projekter relateret til lokale udviklingsplaner	2.000.000 kr.

Udvalget skal tage stilling til hvilke kriterier og procedurer, der skal være gældende for udmøntning af de pågældende puljer.

Direktør for Teknik & Miljø deltager i behandlingen af punktet.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling indstiller,

1. at ansøgningsprocedurer og kriterier for ansøgning til puljerne ”byforskønnelse mindre byer” og ”støtte til vedligeholdelse af arealer” godkendes, og

2. at ”liste over tilskudsberettiget udstyr”, proces for anvendelse af puljen ”samtænke byforskønnelse i anlægsprojekter” og proces for anvendelse af pulje til ”projekter relateret til lokale udviklingsplaner”, danner baggrund for forvaltningens vurdering og sagsbehandling.

Direktøren for Kultur & Udvikling foreslår, at udvalget indstiller til byrådet,

3. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 2.000.000 kr. til kontoen ”Byforskønnelse mindre byer 2019” med rådighedsbeløb i 2019,

4. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 200.000 kr. til kontoen ”Støtte til vedligeholdelse af arealer 2019” med rådighedsbeløb i 2019,

5. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 500.000 kr. til kontoen ”Samtænke byfornyelse i anlægsprojekter 2019” med rådighed i 2019, og

6. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 2.000.000 kr. til kontoen ”Projekter relateret til lokale udviklingsplaner”, og

7. at den samlede udgift på 4.700.000 kr. i 2019 finansieres ved nedsættelse af rådighedsbeløbet på kontoen ”Byfornyelse, mindre byer”, idet det forudsættes, at beløbet på 1.200.000 kr. overføres til 2019 i forbindelse med godkendelse af årsregnskabet for 2018.

Beslutning i Landdistriktsudvalget den 29-01-2019

Landdistriktsudvalget besluttede,

1. at ansøgningsprocedurer og kriterier for ansøgning til puljerne ”byforskønnelse mindre byer” og ”støtte til vedligeholdelse af arealer” godkendes, dog således at pkt. 1 under kriterier for byforskønnelse mindre byer udgår, og der ikke indhentes ansøgninger til områdefornyelse i indværende år. Sigtet er, at en større del af midlerne i de kommende år anvendes til at understøtte implementeringen af lokale udviklingsplaner.

2. at "liste over tilskudsberettiget udstyr", proces for anvendelse af puljen "samtænke byforskønnelse i anlægsprojekter" og proces for anvendelse af pulje til "projekter relateret til lokale udviklingsplaner", danner baggrund for forvaltningens vurdering og sagsbehandling.

Landdistriktsudvalget besluttede også at indstille til byrådet,

3. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 2.000.000 kr. til kontoen "Byforskønnelse mindre byer 2019" med rådighedsbeløb i 2019,

4. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 200.000 kr. til kontoen "Støtte til vedligeholdelse af arealer 2019" med rådighedsbeløb i 2019,

5. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 500.000 kr. til kontoen "Samtænke byfornyelse i anlægsprojekter 2019" med rådighed i 2019, og

6. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 2.000.000 kr. til kontoen "Projekter relateret til lokale udviklingsplaner", og

7. at den samlede udgift på 4.700.000 kr. i 2019 finansieres ved nedsættelse af rådighedsbeløbet på kontoen "Byfornyelse, mindre byer", idet det forudsættes, at beløbet på 1.200.000 kr. overføres til 2019 i forbindelse med godkendelse af årsregnskabet for 2018.

Sagsfremstilling

Historik

Borgerforeninger eller andre foreninger, der repræsenterer et lokalområde, har kunnet søge følgende puljer:

Puljen "byforskønnelse mindre byer" har eksisteret siden 2012. Støtte til mindre byforskønnelsesprojekter og trafikdæmpende foranstaltninger samt igangsætning af områdefornyelser. Der er givet støtte til 141 projekter i mindre byer for i alt 20 mio. kr. Ansøgningerne er siden 2016 indsendt via et webbaseret ansøgningssystem. Ansøgningerne behandles politisk efter udløb af ansøgningsfrist. Puljen har genereret de igangværende områdefornyelser i Møldrup, Stoholm, Rødkærsgade, Klejtrup, fjordklyngen og Frederiks.

Puljen "Støtte til vedligeholdelse af arealer" har eksisteret siden 2014. Støtter indkøb af materiel til brug for lokale frivillige initiativer for drift og vedligeholdelse af offentligt tilgængelige arealer, der benyttes til fælles aktivitet og ophold. Der er imødekommet i alt 84 ansøgninger og tildelt støtte for et samlet beløb på 1,35 mio. kr. Ansøgningerne er siden 2016 indsendt via et webbaseret ansøgningssystem. Ansøgningerne er behandlet løbende af forvaltningen i henhold til de vedtagne principper, indtil det til rådighed værende puljebeløb er opbrugt.

Følgende pulje har ikke været tilgængelig for eksterne ansøgere:

Puljen "Samtænke byforskønnelse i anlægsprojekter" har eksisteret siden 2016. I en række anlægsprojekter, f.eks. kloakfornyelse og udlægning af nyt slidlag, er det relevant at indtænke byforskønnelse. Forvaltningen vurderer løbende, for hvilke konkrete anlægsprojekter, puljen er relevant.

Følgende pulje er ny:

Puljen "Projekter relateret til lokale udviklingsplaner".

Inddragelse og høring

Projekter, der søges fra puljen "Byforskønnelse mindre byer", vurderes af en administrativ projektgruppe inden indstilling til udvalget. Projekter vedrørende byforskønnelse gennemføres af ansøgeren/ lokalområdet. Projekter om hastighedsdæmpende foranstaltninger gennemføres af forvaltningen. Større byfornyelse/områdefornyelse gennemføres, efter en særskilt politisk beslutning, af kommunen sammen med en bred borgerinddragelse.

Ansøgninger til puljen "Støtte til vedligeholdelse af arealer" vurderes og administreres af forvaltningen i henhold til de vedtagne principper. Opfylder ansøgningen de fastsatte kriterier, imødekommes ansøgninger indtil puljens rammebeløb er opbrugt.

Forvaltningen vurderer løbende, bl.a. i et tæt samarbejde med Energi Viborg, hvor det vil være hensigtsmæssigt at anvende midler fra puljen "Samtænke byforskønnelse i andre anlægsprojekter".

I forbindelse med den nye pulje, "Projekter relateret til lokale udviklingsplaner", er det væsentligt at få udvalgt initiativer, hvis sigte er byforskønnelse og trafikdæmpende foranstaltninger.

Beskrivelse

Efterfølgende er en beskrivelse af de principper, forvaltningen foreslår skal være gældende for de enkelte puljer:

Byforskønnelse mindre byer 2019

Puljens formål er at støtte lokale initiativer og ønsker om forskønnelse i de enkelte lokalområder. Støtten giver lokalområdet mulighed for at gennemføre de initiativer, lokalområdet vurderer, der er behov for, og som vil give lokalområdet et løft. I og med at støtten udbetales som et rådighedsbeløb, giver det lokalområdet et råderum og frihed til at gennemføre projektet i det tempo, der f.eks. kan afstemmes med frivillig arbejdskraft. At man lokalt er bygherre giver sammenhold og ejerskab, som er en vigtig faktor for den fremtidige drift og vedligeholdelse.

Ansøgning til puljen ”byforskønnelse mindre byer” kan søges indenfor følgende kategorier:

- Byfornyelse/områdefornyelse der omfatter hele eller større dele af lokalsamfundet
- Byforskønnelse, mindre projekter for min. 40.000 kr.
- Hastighedsdæmpende foranstaltninger på gennemgående veje suppleret med byforskønnende tiltag

Det er forvaltningens erfaring, at visse ansøgere ønsker at kunne søge rådgivning hos fagfolk, landskabsarkitekter og lign. Denne rådgivning vil i en række tilfælde kunne give mange initiativer et kvalitetsløft. Forvaltningen foreslår, at begrundede ønsker om rådgivningsydelse i et vist omfang imødekommes.

Ansøgninger skal indsendes i henhold til vedlagte bilag 1, ”Ansøgningsprocedure og strategi for ansøgning til puljen byforskønnelse mindre byer 2019” med ansøgningsfrist 30. april 2019.

Støtte til vedligeholdelse af arealer 2019

Forvaltningen vurderer, at der er et potentiale i at kunne støtte lokale initiativer, der drifter og vedligeholder lokale aktivitets- og opholdsarealer

Ansøgninger skal indsendes i henhold til vedlagte bilag 2, ansøgningsprocedure og strategi for ansøgning til puljen ”vedligeholdelse af arealer i 2019”. Ansøgningerne behandles løbende efter først til mølle-princippet af forvaltningen indtil 1. oktober eller indtil rammebeløbet er opbrugt. Det udstyr, der gives støtte til, fremgår af vedlagte bilag 3, ”Liste over tilskudsberettiget udstyr”.

Det er forvaltningens erfaring, at det er væsentligt at præcisere, at det kun er foreninger, der dækker HELE lokalområdet, der kan søge. Der er gennem årene modtaget ansøgninger fra mange grundejerforeninger, der er blevet afvist.

Samtænke byfornyelse i forbindelse med anlægsprojekter 2019

Udover de anlægsprojekter, der indtil videre er planlagt suppleret med byforskønnende tiltag, er der kendskab til, at Energi Viborg har planlagt kloakfornyelser med regnvandsbassiner i landsbyer, hvor det vil være relevant, de integreres i et rekreativt område.

Vurderingen af projekterne sker i henhold til vedlagte bilag 4, proces for anvendelse af puljen ”samtænke byfornyelse i anlægsprojekter 2019”.

Projekter relateret til lokale udviklingsplaner 2019

Der er tale om en ny pulje, som kun kan søges af de landsbyer, der er med i udviklingsarbejdet med lokale udviklingsplaner. Indtil videre er der endnu ikke aftalt/godkendt endelige planer. Det er derfor svært at få et indtryk af, hvilke typer projekter, der kan blive tale om, men det er indtrykket, at der primært vil være tale om samme type projekter, som der søges om fra puljen ”byforskønnelse mindre byer”.

Ansøgning til puljen kan ske, når der for den enkelte landsby er godkendt en lokal udviklingsplan. Ansøgningen skal omfatte projekter, der er omfattet af planen. Ansøgningen skal indsendes af et lokalt talerør eller en anden forening, der er dækkende for hele landsbyen og som påtager sig ejerskabet af projekter i forbindelse med gennemførelsen samt den fremadrettede drift og vedligeholdelse.

Puljen bør primært støtte projekter, der relaterer til forskønnelse og udeliv (opholds- og aktivitetsarealer) samt trafiksikring. Det er vigtigt at sikre, at der er sammenhæng og lokalt ejerskab til de konkrete projekter.

Ansøgninger til puljen i 2019 skal være indsendt inden d. 1. september 2019, hvorefter de vil blive forelagt udvalget med henblik på beslutning til, i hvor stort et omfang ansøgningerne skal imødekommes.

Ansøgningerne skal indsendes i henhold til vedlagte bilag 5, ”Ansøgningsprocedure og strategi for ansøgning til puljen projekter relateret til lokale udviklingsplaner”.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Efter udvalgets vedtagelse af kriterier og procedure for ansøgninger offentliggøres puljerne ”Byforskønnelse mindre byer 2019” og ”Støtte til vedligeholdelse af arealer 2019” under forbehold af Byrådets efterfølgende bevilling. Offentliggørelsen sker på hjemmesiden og med direkte information til borgerforeninger, lokalråd m.v.

Efter udløb af ansøgningsfrist, forelægges udvalget ansøgninger til puljen ”Byforskønnelse mindre byer 2019” med en indstilling til beslutning. Bliver der søgt om støtte for mere end det afsatte rammebeløb, vil indstillingen indeholde en prioritering af ansøgningerne. Udvalgsbehandlingen forventes at ske på udvalgets møde i juni.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Rammebeløbene for de respektive puljer, der tilsammen udgør 4.700.000 kr., finansieres af det i 2019 afsatte budget på 3.500.000 kr. på kontoen ”byfornyelse mindre byer” samt forventet overførsel af uforbrugt rådighedsbeløb fra 2018 på kontoen til 2019 på 1.200.000.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Ansøgningsprocedure og strategi for ansøgning til puljen byforskønnelse mindre byer 2019

Ansøgningsprocedure og strategi for ansøgning til puljen vedligeholdelse af arealer 2019

Liste over udstyr hvor der kan meddeles støtte fra puljen vedligeholdelse af arealer 2019

Proces for anvendelse af pulje Samtænke byforskønnelse i andre projekter 2019

Proces for anvendelse af pulje Projekter relateret til Lokale UdviklingsPlaner 2019

Punkt 2: Første fase af lokale udviklingsplaner og udvælgelse af næste runde byer

18/28971

Resume

Sagen opsamler erfaringer fra første fase af pilotprojektet vedr. lokale udviklingsplaner. Der skal fastlægges principper for udvælgelse af næste runde byer. Begge dele skal indgå i landdistriktskonferencen den 5. marts 2019.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling indstiller,

1. at evalueringen tages til efterretning

2. at proces og kriterier for udvælgelse af kommende byer drøftes og fastlægges, herunder at udvalg og forvaltning kan være opsøgende i forhold til de kommende byer

Beslutning i Landdistriktsudvalget den 29-01-2019

Landdistriktsudvalget besluttede,

1. at evalueringen tages til efterretning

2. drøftede proces og kriterier for udvælgelse af kommende byer og fastlagde disse, herunder at udvalg og forvaltning kan være opsøgende i forhold til de kommende byer særligt i forhold til lokalområder med 200 indbyggere og manglende vækst, jf. byrådets styringsmodel.

Sagsfremstilling

Historik

Landdistriktsudvalget besluttede på sit møde den 24. april 2018, [sag 8](#), i forlængelse af udvalgets temadag at iværksætte udarbejdelse af borgerdrevne lokale udviklingsplaner, som blev præsenteret på temamødet med Byrådet den 16. maj. På mødet den 29. maj, [sag 8](#), bekræftedes beslutningen om at igangsætte arbejdet.

På mødet den 14. august 2018, [sag 8](#), fik udvalget en status på arbejdet og den 27. november, [sag 8](#), godkendte udvalget, at igangsætte processen i yderligere fem byer. Status vedr. projektet blev givet som orientering på mødet den 8. januar, [sag 4](#).

Inddragelse og høring

Opsamlingen på erfaringerne fra første runde har været i høring hos pilotbyerne.

Beskrivelse

I vedlagte notat er en opsamling af erfaringer fra første fase af arbejdet med lokale udviklingsplaner (LUP), pilotprojektet med Løvsdal, Ørum, Mønsted og Løvel. Den overordnede tilbagemelding fra pilotbyerne er, at den hidtidige proces har været meget positiv, en opfattelse der deles af forvaltningen. Erfaringerne er opsamlet løbende og på et evalueringsmøde den 9. januar 2019.

Pilotprojektet skulle både afprøve processen og skabe erfaringer ud fra konkrete byer. Der er undervejs sket justeringer af de indledende tanker om forløb af udviklingsworkshop m.v. på baggrund af tilbagemeldingerne fra pilotbyer, og der er et holdbart koncept for at arbejde videre med yderligere lokalområder. Konceptet tog oprindeligt sit udgangspunkt i de gode erfaringer med processer for områdefornyelse, blot uden øremærkede midler og professionelle rådgivere, og giver en række af de samme positive resultater.

Hovedpointerne fra evalueringen er:

- LUP er en god ramme for det tværgående arbejde, som Landdistriktsudvalget skal stå for (og som er en af grundtankerne bag byrådets nye styringsmodel). I flertallet af pilotbyerne er der lagt vægt på planlægning og andre fysiske forhold, men det er relevant og muligt at bruge rammen til i højere grad at indtænke fx bæredygtighed, sundhed, fællesskab og oplevelser. Pilotbyerne fremhæver, at den lokale udviklingsplan skal indeholde helheden og ikke kun de fysiske elementer.

- LUP har værdi i forhold til samtænkning med allerede eksisterende initiativer og samspil mellem afdelinger i kommunen. Arbejdsformen giver muligheder for løbende at igangsætte initiativer, også inden en endelig plan er klar.
- Pilotbyerne tilkendegiver, at det har været positivt og vigtigt, at få den personlige kontakt og nærhed til forvaltningen. Processen har skabt gensidig tillid og relationer. Det er i flere af byerne lykkedes at etablere en oplevelse af et fælles projekt – en samskabelse.
- Arbejdsdelingen mellem forvaltningen (som facilitator både på borgermøde og internt i forvaltningen) og den lokale udviklingsgruppe har været velfungerende. Den lokale udviklingsgruppe har påtaget sig et betydeligt ansvar: Samle kræfterne i lokalområdet og sikre en konstruktiv proces, organisere det understøttende arbejde, kommunikation til det øvrige lokalområde og ikke mindst deltaget i en skarp prioritering.
- Der er behov for og mulighed for at tilpasse proces og værktøjer til forskellige udgangspunkter. Dog kræver den fælles proces (og dermed fælles resultater), at der er et vist omfang af fælles møder mellem forvaltning og lokalsamfund. Derfor foreslås bl.a., at forvaltningen altid deltager i udviklingsworkshops (borgermøder).
- Pilotbyerne har peget på en række læringspunkter til kommende lokalområder, både af mere konkret art men også fx overvejelser om at se sig selv som en del af en større sammenhæng (med omkringliggende landsbyer).

Evalueringen af den indledende fase skal sikre, at næste runde (og kommende runder) af udarbejdelse af lokale udviklingsplaner sker på det bedst mulige grundlag. Men også fremover vil processer og indhold kunne justeres i takt med at der høstes erfaringer.

På kommende møder vil Landdistriktsudvalget skulle tage stilling til brugen af de 2 mio. kr., der er reserveret til projekter i LUP-byerne, jf. også sag på dages møde vedr. rammerne herfor. Derudover skal de konkrete lokale udviklingsplaner behandles i Landdistriktsudvalget og respektive udvalg. I forlængelse heraf bemærkes, at Teknisk Udvalg på sit møde den 30. januar behandler sagen ”*Principgodkendelse af procedure for kommuneplantillæg i forbindelse med lokale udviklingsplaner*”.

Yderligere lokalområder – efter landdistriktskonferencen

På baggrund af de foreløbige positive erfaringer er næste runde byer allerede udvalgt (Vejrumbro, Skals, Hjarbæk og Vorde, Kølvrå/Karup og Frederiks). I forhold til præsentationen på landdistriktskonferencen den 5. marts 2019 er der behov for at fastlægge, hvorledes de efterfølgende byer udvælges.

Udvælgelsen kan ske på baggrund af en helhedsvurdering af:

- Aktualitet: Skal større (kommunale) projekter i gang, som aktualiserer behovet for ændret planlægning eller udarbejdelse af sammenhængende helhedsplan.
- Behov: Der konstateres et behov for at ændre planlægning eller understøtte samarbejdet internt i byen eller lignende. Konstateret på baggrund af henvendelser fra byen enten i form af individuelle sager eller henvendelser fra et talerør, der taler på vegne af det samlede lokalområde. Eksempelvis pegede Låstrup på borgermødet i januar på et behov for at få set på byggegrundene i byen.

Ud fra målet om at sikre vækst i alle lokalområder med over 200 indbyggere kan det også besluttes, at i hver runde kontaktes et antal byer, som ikke har oplevet vækst de seneste ti år – uanset om disse har henvendt sig eller ej, for at klarlægge om de vil og kan deltage i processen.

Uanset udvælgelseskriterier fordrer det ønske om aktiv medvirken fra byen, hvis der skal udarbejdes en lokal udviklingsplan. Det foreslås derfor, at en henvendelse fra et lokalområde skal ledsages af:

- En beskrivelse af motivation og behov (fx justering af lokalplan, behov for ændret kommuneplan, ønske om støtte til at styrke samarbejdet internt i byen eller lignende)

Derudover kan der stilles yderligere krav, fx at lokalområdet har udpeget et talerør og indgået en samarbejdsaftale med kommunen. Talerøret kan dog også tænkes at opstå undervejs. Uanset om der er et formelt talerør eller ej, vil der være behov for at have en bredt sammensat lokal udviklingsgruppe til at gennemføre den konkrete proces.

Landdistriktsudvalget vil foretage den endelige udpegning af deltagere efter indstilling fra forvaltningen.

Der ventes udpeget byer både før sommerferien og umiddelbart efter, så der igangsættes arbejde med udviklingsplaner for 15 byer i 2019. Det foreslås, at der ikke arbejdes med standardiserede ansøgningsskemaer og runder men opsamlinger af indkomne behov 1. maj og 1. oktober.

Dette kommunikeres dels på landdistriktskonferencen den 5. marts, dels via almindelige kanaler (hjemmeside og direct mail til lokale repræsentanter). I denne kommunikation skal det også være tydeligt, hvad der forventes af lokalområdet, jf. erfaringerne fra pilotbyerne.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Jf. ovenfor er der procedurer vedr. de planmæssige forhold, som skal fastlægges.

Bilag

Evaluering af første fase af lokale udviklingsplaner

Uddrag af slides fra opstartworkshop

Udviklingsworkshop: Inspirationsspørgsmål til spørgeren

Punkt 3: Årets Lokalområde 2019 - kriterier og forløb

19/1727

Resume

Landdistriktsudvalget har besluttet, at initiativer skal understøtte implementeringen af udvalgets politiske prioriteringer, dette skal også gælde kåringen af Årets Lokalområde.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling indstiller,

1. at beskrivelse af kriterier for konkurrencen Årets Lokalområde 2019 godkendes
2. at tidsplanen for kåring af Årets Lokalområde 2019 godkendes og herunder besluttet dato for hhv. besøgsrunde og præmieoverrækkelse, samt besøgets længde i hver af de tre byer

Beslutning i Landdistriktsudvalget den 29-01-2019

Landdistriktsudvalget besluttede,

1. at kriterierne for konkurrencen Årets Lokalområde 2019 godkendes
2. at tidsplanen for kåring af Årets Lokalområde 2019 godkendes, idet de nærmere datoer fastlægges af forvaltningen. Besøgets længde i hver by blev fastlagt til 1½ time.

Sagsfremstilling

Historik

I forbindelse med Landdistriktsudvalgets drøftelse af proces for kåringen af Årets Lokalområde den 20. marts 2018, sag 3, blev det besluttet, at konceptet evalueres forud for igangsætning af en ny runde.

Udvalget besluttede på møde d. 8. januar 2019, sag 1:

”Årets Lokalområde 2019 skal udvælges ud fra, at området har iværksat initiativer for at tiltrække nye borgere. Initiativerne skal skabes gennem samarbejde og fællesskab. Vækst gennem samarbejde.”

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Årets Lokalområde er kåret hvert år siden 2008. Vinderen modtager en pengepræmie på 50.000 kr. og en sten med inskriptionen ”Årets Lokalområde i Viborg Kommune XXXX”. Der nomineres tre områder, og de to øvrige nominerede modtager hver 25.000 kr.

Landdistriktsudvalget udvælger 3 byer, som får besøg af udvalget.

Konkurrencens fokus i år er på konkrete initiativer, som en by har iværksat med særligt henblik på at tiltrække nye tilflyttere. Det skal understreges, at initiativet skal være skabt gennem samarbejde og fællesskab i lokalområdet. Det er ikke et krav, at der kan dokumenteres en øget tilflytning til byen på baggrund af initiativet.

Initiativet kan ikke alene være en markedsføringskampagne, som byen har iværksat. Det kan også være mange andre typer af initiativer for at tiltrække nye borgere. Ved besøget præsenteres det specifikke initiativ, som byen har iværksat. Det er hermed mere selve initiativet end hele byen generelt, der er i fokus.

Indstillingerne bliver bl.a. bedømt ud fra følgende forhold, som ansøgerne forholder sig til i et skema:

- På hvilken baggrund er initiativet opstået?
- Hvordan er initiativet iværksat?
- Hvilke fællesskaber udspringer initiativet fra?
- Hvilke og hvor mange foreninger/landsbyer er med?
- Hvordan er initiativet formidlet?
- Hvilken respons har initiativet fået? Både internt og eksternt?

Den nye model for konkurrencen medfører, at byer, der tidligere er kåret til Årets Lokalområde, igen kan deltage og komme i betragtning til prisen.

Udgangspunktet vil være samme proces, markedsføring og budget som de forudgående år.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Konkurrencen med de nye kriterier formidles indledningsvist på Landdistriktskonferencen 5. marts, og herefter i april/maj via forskellige kanaler. Ansøgningsfrist sættes til før sommerferien.

16. juni 2019: Frist for indsendelse af indstilling

13. august 2019: Landdistriktsudvalget nominerer de 3 områder ifm. ordinært udvalgs møde

31. august./1./7./8.sep. 2019: Besøgsrunde til 3 byer og afgørelse

7./8./14./15.sep. 2019: Præmieoverrækkelse i vinderområdet (kl. 10.30 – 11.30)

Besøgene i byerne kan evt. forkortes fra 1½ time til 1 time, når fokus er på ét (evt. flere) enkeltstående initiativer i stedet for en præsentation af byen som helhed.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Punkt 4: Årsplan for Landdistriktsudvalget

18/7458

Resume

Fastlæggelse af overordnet årsplan for Landdistriktsudvalgets møder.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling indstiller,

1. at planen godkendes
2. at udvalget kommer med eventuelle forslag til temaer, besøg og områder

Beslutning i Landdistriktsudvalget den 29-01-2019

Landdistriktsudvalget besluttede,

1. at planen godkendes
2. at temaerne skal sætte fokus på vækst bredt forstået, og at temaerne drøftes nærmere på udvalgets temamøde om byrådets styringsmodel.

Sagsfremstilling

Historik

Landdistriktsudvalget drøftede på sit møde den 27. november 2018, [sag 2](#), mødeplanlægning 2019. De allerede truffne aftaler og beslutninger er integreret i denne sag.

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Landdistriktsudvalget besluttede på sit møde 8. januar, [sag 3](#), at fremtidige møder skal gennemføres som en kombination af:

1. Borgermøder efter den nuværende model (med indledende oplæg fra lokale repræsentanter),
2. Temamøder,
3. Udpegning af sammenhængende lokalområder, hvor der kan være fælles udfordringer eller muligheder at drøfte og endelig
4. Besøg, hvor udvalget ser eksempler på gennemførte og kommende projekter i området.

På den baggrund er udarbejdet et bud på en årsplan med en foreløbig fordeling af de fire ovenstående typer.

Udvalget kan pege på temaer fra drøftelserne af styringsmodellen eller temaer med inspiration fra udvalgets hidtidige drøftelser fx:

- Hvor sælges huse/byggegrunde og hvorfor
- Alternative boformer, hvor findes de og hvad har været baggrunden herfor
- Finansiering af fast ejendom i landdistrikter
- (Natur)turisme
- Landsbypedeller
- Organisering (områder der har skabt nye organiseringsformer internt i byen)
- Kultur (fx landsbyer der har været med i "Kunsthallen og landsbyen")
- Byfester og begivenheder
- Handel: Dagligvarer og/eller gårdbutikker
- Sundhed og bevægelse i landsbyerne

- Mødesteder – ikke kun forsamlingshuse
- (Kollektiv) transport
- Fysisk planlægning

De sammenhængende områder kan også tage udgangspunkt i et tema, igen med turisme som eksempel kunne det være ”Flagermusenes land”.

Besøgene er lagt i sommerhalvåret for så vidt muligt at give mulighed for også at se noget udenfor. Det bemærkes, at i september vil besøgsrunden vedr. Årets Lokalområde også skulle afvikles.

De fire typer er ikke ligeligt fordelt, idet der forud for beslutningen allerede var truffet aftaler vedr. 3 borgermøder. Ligeledes var der truffet beslutning om besøg. I efteråret er det også aftalt, at VibLand deltager i et møde igen.

Møde	Type	Bemærkning
26. februar	Temamøde	Internt: Styringsmodel
5. marts	Borgermøde (Rødding)	Gæster: Viborg Egnens Handelsråd
30. april	Borgermøde (Vejrumbro)	Gæster: VibLand
4. juni	Besøg – se et projekt	
13. august	Sammenhængende lokalområde (tema)	
17. september	Borgermøde	
29. oktober	Temamøde	
26. november	Sammenhængende lokalområde (tema)	

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Punkt 5: Tilskud til VibLand 2019

19/1991

Resume

Tilskud til VibLand, tidligere Viborg Landsbysammenslutning, til drift i 2019.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling indstiller,

1. at der ydes et tilskud på 100.000 kr. i 2019
2. at udvalget drøfter tilvejebringelsen af medfinansieringen
3. at tilskuddet finansieres af Landdistriktsudvalgets dispositionssum

Beslutning i Landdistriktsudvalget den 29-01-2019

Landdistriktsudvalget besluttede,

1. at der ydes et tilskud på 100.000 kr. i 2019, idet der henvises til udvalgets tidligere præmis for tilskuddet
2. at tilskuddet finansieres af Landdistriktsudvalgets dispositionssum

Sagsfremstilling

Historik

Landdistriktsudvalget besluttede på sit møde den 27. februar 2018, [sag 3](#), at yde et driftstilskud til Landsbysammenslutningen på 100.000 kr., ”idet det forudsættes, at sammenslutningen også bidrager med egenfinansiering. Udvalget ønsker at sende et signal om, at Landsbysammenslutningen også i resten af Byrådsperioden kan forvente et lignende tilskud, forudsat at sammenslutningen eksisterer og samarbejdet med udvalget fungerer.”

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

VibLand har indsendt regnskab for 2018, budget for 2019 og kommentarer til sidstnævnte, bl.a. overvejelser vedr. medfinansiering.

Det fremgår heraf, at ud af budgettet på 133.000 kr. for 2019 finansieres de 20.000 kr. ved egenfinansiering (og 13.000 kr. via overført overskud, det resterende er det forudsatte tilskud fra Viborg Kommune).

Indholdsmæssigt bemærkes, at der det kommende år er afsat midler til ”Forberedelse af landsbyfolkemøde” (10.000 kr.) (som er tænkt som et landsdækkende arrangement) og ”Afvikling af turist i egen kommune” (20.000 kr.).

Der er ikke i 2018 skabt en egenfinansiering. I 2018 søgte VibLand oprindeligt om 140.000 kr., men det samlede budget (og udgifterne) er reduceret bl.a. gennem mindre kontingent til Landdistrikternes Fællesråd. Ud fra de 140.000 kr. forudsatte Landdistriktsudvalget en egenfinansiering på 40.000 kr.

Forvaltningen har anmodet om beskrivelse af aktiviteter og særligt medfinansiering til støtte for forståelsen af budget og regnskab. Dette er vedlagt. Det fremgår heraf vedr. medfinansiering:

Vi arbejder med forskellige løsninger omkring en model på selvyfinansiering. Vi har søgt fonde og andre tilgange til midler, der kan søges. På dette punkt er vi i afventende position. Vi har også diskuteret i bestyrelsen en model med differentieret medlemsgebyr afhængig af den enkelte bys størrelse. Dette forventes af blive et punkt til vores dagsorden til vores generalforsamling i april måned.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Tilskuddet til drift af VibLand tages fra Landdistriktsudvalgets dispositionssum.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Kommentarer til budget 2019

Budget 2019

regnskab 2018

Punkt 6: Kommunens forsamlingshuse - Fordeling af tilskud i 2019

19/2544

Resume

I starten af året godkender Landdistriktsudvalget den årlige fordeling af tilskud til kommunens 65 forsamlingshuse.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling indstiller,

1. at Landdistriktsudvalget godkender den i sagen beskrevne tilskudsmodel.

Beslutning i Landdistriktsudvalget den 29-01-2019

Landdistriktsudvalget godkendte den i sagen beskrevne tilskudsmodel.

Sagsfremstilling

Historik

Den hidtidige model for fordeling af tilskud til forsamlingshusene tager udgangspunkt i:

- Den Centrale Pulje – en pulje til indvendige vedligeholdelses- og renoveringsopgaver (efter ansøgning) – 200.000 kr. i 2018
- Et ligeligt fordelt drifts- og aktivitetstilskud til 65 forsamlingshuse af resten – 17.700 kr. i 2018

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

I budget 2019 er afsat en pulje på 1.371.000 kr. i tilskud til Viborg Kommunes 65 forsamlingshuse.

Forslag til tilskudsmodel for 2019

Budgetbevilling 2019	1.371.000 kr.
Den Centrale Pulje	-200.000 kr.
Rest til fordeling	1.171.000 kr.
Årligt tilskud pr. forsamlingshus: (1.171.000 kr. : 65 forsamlingshuse)	18.000 kr.

Landdistriktsudvalget skal på et senere møde tage stilling til kriterierne for tilskud fra en evt. central pulje.

Alternativer

Hvis tilskuddet til Den Centrale Pulje fjernes, forhøjes det årlige tilskud pr. forsamlingshus til 21.092 kr.

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Punkt 7: Kurser for ildsjæle (orienteringssag)

19/2518

Resume

Landdistriktsudvalget har besluttet at udbyde kurser for ildsjæle fra landdistrikterne. Der er nu et første bud på sådanne kurser, som annonceres på landdistriktskonferencen 5. marts 2019.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling indstiller,

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Landdistriktsudvalget den 29-01-2019

Landdistriktsudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Intet

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

På Landdistriktsudvalgets møde den 29. maj 2018, [sag 8](#), besluttede udvalget, at *der igangsættes udvikling af "kurser" for ildsjæle i samspil med Viborg. Landsbysammenslutning.*

Efter dialog med flere udbydere og dialog med VibLand, herunder et fælles møde med repræsentanter fra VibLand, forvaltning og udbyder er der nu modtaget et bud på kurser, ud fra de behov, der opleves i Viborg. Udbyder har tidligere gennemført kurser for denne målgruppe, bl.a. lokalrådene i Vejle og ildsjæle på Mors og Thy.

Der forventes i første omgang indgået aftale om tre kursusafiteter i foråret og efter evaluering af disse vurderes, om der også skal indgås aftale om projektledelseskurser.

Kurserne i foråret vil tage udgangspunkt i nye arbejdsformer i landsbyerne:
Frivillighed, organisering, rekruttering (også af unge), uddelegering og motivation

Det første kursus er tænkt at skulle appellere til en bred skare og på de efterfølgende to kurser arbejdes der mere i dybden med dels frivillighed og rekruttering og endelig ned i en forenings maskinrum fx persontyper, mødeledelse m.v.

I budet på kursusrække i efteråret er der fokus på projektledelse for bl.a. at kunne give støtte både til at planlægge og gennemføre projekter, også de projekter som landdistriktsudvalget støtter med midler.

Dialog med VibLand og udbyder vil være afsluttet, så kurserne kan annonceres på landdistriktskonferencen.

Kurserne forventes også med en kursusrække både forår og efterår og tilknyttede udgifter til forplejning m.v. at kunne afvikles indenfor en ramme på 100.000 kr.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Midlerne til afvikling af kurserne tages fra Landdistriktsudvalgets dispositionssum.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Tilbud om kursusforløb til Viborg Kommunes landsbyer

Punkt 8: Mødeliste Landdistriktsudvalget (fast punkt)

18/1542

Resume

I henhold til de af Byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd – herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal Byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling foreslår,

1. at Landdistriktsudvalget tager stilling til mødelisten.

Beslutning i Landdistriktsudvalget den 29-01-2019

Landdistriktsudvalget godkendte mødelisten.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog i møde 17. december 2014 (sag nr. 6) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Mødelisten (bilag 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Landdistriktsudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens § 16, stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra Byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Landdistriktsudvalget - Mødeliste 2-2019

Punkt 9: Meddelelser og gensidig orientering

18/59931

Beslutning i Landdistriktsudvalget den 29-01-2019

Orienteringen blev taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Kunsthallen og Landsbyerne

Viborg Kunsthall har søgt interesserede landsbyer til et projekt i den tidlige sommer, hvis formål var at bringe nationale og internationale kunstnere ud i de små lokalsamfund, og dermed danne grobund for nye netværk, der inkluderer og inspirerer de lokale kræfter.

De deltagende landsbyer får hver tildelt et hold på 3 kunstnere, sammensat i hold med én fra Danmark, én fra Japan og én fra et andet europæisk land. Hver enkelt kunstner kommer med et projektforslag til nye kunstværker, som er realiserbart i løbet af en uge og som kan laves i samarbejde med byen. Kunstnerne udarbejder forslagene på baggrund af beskrivelser af landsbyen, som byen selv fremlægger.

Der vil endvidere i forbindelse med projektet blive indgået forpligtende samarbejder med bibliotekerne i området, der f.eks. kan bidrage med arrangementer under kunstneres ophold i landsbyen, og senere udstille dokumentation af projektet.

Afsluttende vil projekterne i de fire landsbyer blive præsenteret på en fælles udstilling, arrangeret af Viborg Kunsthall. Selv med en kort frist har 8 landsbyer meldt sig på banen. Der er udvalgt en landsby, som der nu arbejdes videre med.